

IV, 9. Diefstal is zeker iets dat door uw wet gestraft wordt, Heer, ja al door de wet die in de harten van de mensen geschreven staat en die zelfs door de zondigheid niet wordt uitgewist: welke dief immers wordt rustig de dupe van een dief? Geen enkele, zelfs niet al is hij zelf rijk en wordt de ander door armoede gedreven! En ik heb een diefstal willen plegen en ik heb hem ook gepleegd, terwijl ik er door geen enkel gebrek toe werd gedreven, behalve dan door tekort aan en weerzin tegen de gerechtigheid en verzaaging met ongerechtigheid. Wat ik stal was namelijk iets dat ik in overvloed bezat, en veel beter; en ik wilde niet genieten van wat ik door de diefstal probeerde te krijgen, maar van de diefstal zelf en van de zonde.

In de buurt van onze wijnberg stond een perenboom, met vruchten beladen, die noch door hun uiterlijk, noch door hun smaak aanlokkelijk waren. Om die boom leeg te schudden en te plunderen gingen wij, diepverdorven jongens, laat in de nacht op pad, nadat wij ons spel op straat volgens onze verfoeilijke gewoonte tot dan toe hadden gerekt — en enorme vruchten van die peren droegen wij mee, niet voor ons eigen maal, maar om ze desnoods, ook al aten we er zelf wel iets van, voor de varkens te gooien: het ging er alleen maar om, dat er door ons iets gedaan werd waar wij plezier in hadden omdat het niet mocht.

Hier is mijn hart, God, hier is mijn hart waarover gij u in de diepte van de afgrond erbarmd hebt. Laat mijn hart hier u nu zeggen wat het daar zocht, dat ik zomaar zonder enig voordeel slecht was, met slechtheid als enige drijfveer voor mijn slechtheid. Afzichtelijk was die slechtheid en ik had haar lief; ik had het lief te gronde te gaan; ik had mijn verval lief, niet datgene waartoe ik verviel, maar mijn verval zelf, ik misvormde ziel, die wegsprong uit uw vastheid, het verderf in, een ziel die niet door wangedrag iets anders nastreefde, maar die uit was op het wangedrag zelf.

The Power of Habit
(Agendas Confession - vol. 1, 2, 3, 4)

V, 10. Want mooie materiële dingen en goud en zilver en zo meer zijn fraai om te zien; bij de lichamelijke aanraking speelt de overeenstemming de belangrijkste rol, en de andere zintuigen vinden stuk voor stuk een aan ieder zintuig beantwoordende gesteltenis van de materiële dingen. Ook tijdelijke eer en de macht om te heersen en anderen te overtreffen zijn dingen die een eigen schoonheid hebben; daar vindt ook het verlangen naar vergelijking zijn oorsprong. Toch mogen wij, om dat alles te verkrijgen, niet afwijken van u, Heer, en ons niet verwijderen van uw wet. Ook het leven dat wij hier in deze wereld leven heeft zijn eigen aanlokkelijkheid, omdat het een zekere mate van eigen schoonheid heeft en omdat het harmonieert met al deze schone dingen van de laagste rang. Ook de vriendschap tussen de mensen is bekoorlijk door de dierbare band, vanwege de eenheid uit vele zielen.

Omwille van al deze en soortgelijke dingen wordt de zonde bedreven: in een ongergelde genegenheid tot die dingen, die toch maar de geringste onder de goede dingen zijn, worden dan de betere, ja de hoogste goederen prijsgegeven: gij, Heer onze God, en uw waarheid en uw wet. Die laagste goederen brengen namelijk wel genietingen mee, maar deze halen niet bij mijn God, die alles heeft gemaakt: in Hem vindt de rechtvaardige zijn genot en Hij is de verrukking van de oprechten van hart.

11. Wanneer derhalve naar het motief wordt gezocht van een misdaad, blijft men veelal onovertuigd, zolang niet duidelijk de mogelijkheid blijkt dat de begeerte naar één van die goede dingen

die wij de laagste genoemd hebben in het spel is geweest, of de vrees om één van die dingen te verliezen. Want ze zijn schoon en aantrekkelijk, ook al zijn ze min en laag in vergelijking met de hogere, gelukzaligheid gevende dingen.